

[Avaleht](#) > [Koolitus, Õigusalase Koostöö Võrgustikud Ja Kohtuasutused](#) > [France](#)

Kohtunike ja prokuröride algkoolitus

Euroopa Liidus

Sisu koostaja:

Prantsusmaa

Prantsusmaa

Üldkirjeldus

Riiklik kohtunike ja prokuröride kool (*École nationale de la magistrature*) on ainus institutsioon, kus tegeletakse kohtunike ja prokuröride koolitamisega üldkohtute jaoks. Üldkohtu kohtunikuks või prokuröriks (elukutseline kohtunik või *magistrat*) saamiseks on kohustuslik põhikoolituse läbimine.

Riiklik kohtunike ja prokuröride kool koolitab erinevatesse kategooriatesse kuuluvaid inimesi ning koolituse pikkus sõltub sellest, kuidas neid tööle võetakse.

Riiklikus kohtunike ja prokuröride koolis rakendatakse erinevaid täiendõppe vorme, millest peamine on juhendaja järelevalve all väikestes rühmades toimuv õppetöö.

Õpperühma põhine õpe võimaldab väikestele rühmadele pakkuda valdkondlikke mooduleid, tuginedes harjutusjuhtumitele. Õpperühmad koosnevad ligikaudu 20 erineva taustaga koolitatavast ja need läbivad 7-kuulise koolitusperioodi Bordeaux's põhiõppe raames. See võimaldab koolitajatel tagada rühma tõhusa juhtimise ja individuaalse kohandatud juhendamise, kusjuures õpetamismeetodi keskmes on interaktiivsus.

Lisaks pakutakse koolitatavatele koolitust loenguruumis toimuvate tundide või loengute, temaatiliste töötubade, harjutussituatsioonide ja simuleeritud istungite, arutelude ja ümarlaudade, kirjalike ülesannete ja veebiõppe vormis.

Bordeaux's asuvas koolis on 25 alalist koolitajat (koolituse koordinaatorit). 23 neist on elukutselised kohtunikud, kes on lähetatud riikliku kohtunike ja prokuröride kooli maksimaalselt kuueks aastaks ning kes on seeläbi võimelised tagama õppe, mis kajastab reaalselt kutsepraktikat kohtus. Kohturegistri direktor ja keeleõppe koordinaator kuuluvad ka koolitusmeeskonda. Koolituse koordinaatorid, kes esindavad ühte kaheksast koolitusvaldkonnast, pakuvad eksperditeadmisi, juhendavad koolitusmaterjalide väljatöötamist ning õpetavad või korraldavad koolituskursustel õpetamist.

Peale selle osalevad ligikaudu 50 kaasõppejõudu lisaks oma tööle elukutseliste kohtunike korrapäraselt kooli tegevuses, et olla abiks seoses õpperühmadega ja simuleeritud kohtuistungite korraldamisel. Samuti osalevad teised spetsialistid, sealhulgas juristid, arstid, õpetajad ja teadlased. Igal aastal annavad enam kui 750 kaastöötajat oma teadmisi edasi õiguse, ajaloo, sotsioloogia, psühholoogia, psühhiaatria, kohtumeditsiini ja kriminoloogia vallas.

Tulevaste kohtunike ja prokuröride koolitus on suunatud nende tööülesannetega seotud kutsepraktika õpetamisele, nagu näiteks kohtuotsuste ja süüdistuste koostamine, kohtus küsitlemise läbiviimine, kohtuistungite juhatamine või vajalike meetmete võtmine tsiviil- või kriminaalasja menetlemiseks. 70% koolitusest on seega pühendatud praktikale, millest enamik toimub kohtus. Täiskohaga praktika on oluline kohtuniku ja prokuröri ametikohal töötamiseks vajaliku praktilise koolituse saamiseks tulevases töökeskkonnas. Koolitatavaid juhendavad kohtus elukutselised kohtunikud, kes täidavad praktika juhendaja rolli praktikakeskuse direktori koordineerimisel.

Koolitatavatel on elukutselise kohtuniku ja riigiteenistuja staatus. Kohe, kui nad on ametisse nimetatud, võetakse nad kohtusüsteemi vastu ja nad annavad konfidentsiaalsusvande seoses neile teatavaks saanud dokumentidega. Neile makstakse koolituse ajal tasu ja nad kohustuvad teenima Prantsuse riiki vähemalt kümme aastat.

Juurdepäas põhikoolitusele

Kohtusüsteemis töötamiseks peavad tulevased kohtunikud edukalt läbima konkursi või valikumenetluse, mis põhineb kvalifikatsioonil või kandideerimistoimikul. Mitmesugused riikliku kohtunike ja prokuröride kooli sisseastumise võimalused tagavad, et erineva akadeemilise ja kutsealase taustaga kandidaate on võimalik tööle võtta. Selline kandidaatide mitmekesisus tagab prantsuse ühiskonna täpse esindatuse.

Erinevate konkursside raames saadaolevate vabade ametikohtade arvu määrab igal aastal kindlaks justiitsministeerium vastavalt prognoositavale kohtunike ja prokuröride arvule ning eelarvevõimalustele.

Riiklik kohtunike ja prokuröride kool korraldab igal aastal kolm vastuvõtukonkurssi, millele lisandub üks täiendav konkurss.

- Esimene vastuvõtukonkurss on avatud koolitatavatele, kellel on magistrikraad või samaväärne kraad, kes on 31-aastased või nooremad. Selles osaleb kõige rohkem taotlejaid.
- Teine vastuvõtukonkurss on avatud nelja-aastase teenistusstaaziga ametnikele, kes on konkursi toimumise aasta 1. jaanuaril 48 aastat ja 5 kuud vanad või nooremad, ning kolmas on avatud isikutele, kellel on kaheksa aastat erialast töökogemust erasektoris või kes töötavad valitaval ametikohal, kuid testid on mõlema rühma puhul ühesugused.
- Täiendav konkurss on mõeldud üle 35-aastastele isikutele, kellel on vähemalt seitse aastat erialast töökogemust.

Ettevalmistav õpe esimeseks vastuvõtukonkursiks

Riiklik kohtunike ja prokuröride kool pakub ettevalmistavat õpet, mis tagab võrdsed võimalused, et soodustada värbamisel mitmekesisust ning toetada ebasoodsatest oludest pärit väärtuslikke ja motiveeritud kandidaate. Igal aastal valmistatakse koolitatavaid ette viies õpperühmas riikliku kohtunike ja prokuröride kooli esimesel vastuvõtukonkursil osalemiseks.

Kohtunikukandidaatide töölevõtmine kvalifikatsiooni alusel

Sel viisil võib tööle võtta üksnes 31–40-aastaseid isikuid, kellel on töökogemus õigus-, majandus- või humanitaar- ja sotsiaalteaduste valdkonnas, mis annab neile õiguse täita kohtuniku ülesandeid, ja kellel on vastav kvalifikatsioon sõltuvalt nende ametialasest staatusest.

Kandideerimistingimused on järgmised: vastuvõtt toimub edutamiskomisjoni valiku alusel, tuginedes riigi peanõuniku koostatud toimikule kandidaadi elukohajärgses apellatsioonikohtus.

Otsene värbamine

Kaheaastase magistriõppe läbinud isikud, kelle erialane töökogemus vastab eelkõige kohtuniku kvalifikatsioonile, võib tööle võtta otse, ilma et nad peaksid osalema konkursil. Teisele palgaastmele töölevõtmiseks peab isikul olema vähemalt seitsmeaastane vastav erialane töökogemus (minimaalne vanus: 35) ja esimesele palgaastmele töölevõtmiseks vähemalt 15 aastat erialast töökogemust.

Kandideerimistingimused on järgmised: töölevõtmine toimub justiitsministeeriumile esitatava kandideerimistoimiku alusel, kes edastab toimiku komisjonile. Komisjon võib enne oma arvamuse esitamist nõuda kandidaadilt kuni kuuekuulise katseaja läbimist kohtus. Katseaja korraldamise eest vastutab riiklik kohtunike ja prokuröride kool ning katseaja kohta koostatakse hindamisaruanne. Pärast katseaja küsitleb kandidaati kohtunikukandidaatide heakskiitmise ja hindamise eest vastutav nõukogu, kes esitab oma arvamuse tema sobivuse kohta kohtuniku ülesannete täitmiseks. Seejärel koostab komisjon kandidaadi kohta oma lõpliku arvamuse.

Põhikoolituse vorm ja sisu

Põhikoolituse kestus sõltub sellest, kuidas kandidaate tööle võetakse.

Kõige pikem õppeperiood riiklikus kohtunike ja prokuröride koolis kestab kokku 31 kuud, mis hõlmab vaheldumisi töökohapõhist praktilist koolitust ja õppimist Bordeaux's kohtunike ja prokuröride koolis. See koolitusvorm on mõeldud koolitatavatele, kes võetakse tööle esimese konkursi (süsteemi välised kandidaadid), teise konkursi (riigiteenistujad), kolmanda konkursi raames (8-aastane töökogemus erasektoris) ja neile, kes võetakse tööle nende kvalifikatsiooni alusel (endised advokaadid ja isikud, kellel on doktorikraad või muu õiguslane kvalifikatsioon). Õppeprogrammi esimesed kaks aastat (nn üldkoolituse etapp) on ühised kõikidele kohtunikukandidaatidele. Neid koolitatakse seoses oluliste, mittetehniliste ja kutseala oskustega, töökeskkonna aspektidega, millest nad peavad olema teadlikud, et täita enamikke tööülesandeid, ja põhiliste kutsealaste oskustega, mis on ühised erinevate ametikohtade puhul. Selle aja jooksul osalevad kohtunikukandidaadid mitmel praktilisel, peamiselt kohtus, kus nad realselt rakendavad kutsealaga seotud üldisi oskusi ja tavaid.

Koolitusprogrammi viimase kuue kuu jooksul keskendutakse ühele ametikohale, mille kohtunikukandidaat on valinud oma esimeseks ametikohaks. See õppeperiood, mis on pühendatud esimeseks ametikohaks valmistumisele, algab teoreetilise koolitusega riiklikus kohtunike ja prokuröride koolis, kus koolitav õpib põhjalikumalt tundma kutsealaseid oskusi ja valitud ametikohaga seotud tööülesandeid. Seejärel toimub viimane praktika kohtus, et valmistuda tööks asjaomasel ametikohal. Viimane praktika peaks tagama, et isik omab ametikohal töötamiseks vajalikke teadmisi.

Koolitusprogrammi kohta vaata [siit](#).

Koolitusprogramm, mis on mõeldud sellistele kandidaatidele, kes on tööle võetud otse või täiendava konkursi kaudu ja kellel kõigil on üle 7- või 15-aastane töökogemus, on lühem, kuid põhineb ka vaheldumisi Bordeaux's toimival õppel ja kutsepraktikal. Need koolitavad läbivad ühekuulise koolituse Bordeaux's enne 4–5-kuulist praktikat kohtus. Lisaks osalevad need, kes on läbinud täiendava konkursi, pärast oma esimese ametikoha valimist lisapraktikal.

Põhikoolituse läbimine ja kvalifitseerumise protsess

Hindamine

Kohtunike ja prokuröride põhikoolituse raames toimub hindamine kogu koolitusprogrammi vältel, nii õppe- kui ka kutsepraktika ajal. Selle eesmärk on hinnata, mil määral on koolitavad omandanud ametikohaga seotud põhioskused ja kasutavad igale ametikohale omaseid töömeetodeid. Riiklikus kohtunike ja prokuröride koolis toimub hindamine pideva hindamise vormis, samuti tehakse teste õppeperioodide lõpus ja praktika lõpetamisel kohtus.

Praktika hindamisi viivad läbi kooli lähetatud elukutselised kohtunikud, kes on piirkondlikud koolituse koordinaatorid. Need lähetatud kohtunikud, kes tegutsevad kohalikul tasandil 12 kohtupiirkonnas, hõlmates mitut apellatsioonikohtu, on ühenduslüliks kohtunike ja prokuröride kooli ning kohtute vahel. Nad tegelevad kohtukandidaatidele kutsepraktika korraldamisega, juhendavad neid ja hindavad neid praktika ajal.

Kui koolitus on läbitud, esitab kohtunikukandidaatide heakskiitmise ja hindamise eest vastutav nõukogu arvamuse iga koolitava sobivuse kohta kohtunikuülesannete täitmiseks pärast kooli lõpetamist, olles koolitatavatega vestelnud ja saanud direktorilt põhjendatud arvamuse, mis põhineb piirkondliku koolituse koordinaatori ja praktikakeskuse direktori aruannetel. Kohtuniku või prokuröri ametikohale sobivaks tunnistatud koolitavad alustavad seejärel enne oma ametikohale asumist kohtus viimast koolitusetappi, nimelt ettevalmistavat koolitust esimesel ametikohal töötamiseks.

Esimene ametisse nimetamine

Lõpueksami tulemuste põhjal, mis toimub sobivuse ja paremusjärjestuse kindlaks tegemiseks, koostatakse koolitatavate paremusjärjestus. Selle põhjal valivad tulevased elukutselised kohtunikud oma esimese ametikoha justiitsministeeriumi koostatud nimekirjast. Kui nad on enne ametikohale asumist läbinud ettevalmistava koolituse, nimetatakse nad kohtuniku või prokuröri ametikohale kohtus, kus nad tööle asuvad. Seejärel annavad

nad elukutselise kohtuniku vande ning pärast seda, kui on konsulteeritud kõrgema kohtute nõukojaga, nimetatakse nad vabariigi presidendi dekreediga oma esimesele ametikohale.

Pärast põhikoolituse läbimist võidakse koolitatavad nimetada ühele ametikohale kaheksast ametikohast (välja arvatud need koolitatavad, kes on läbinud täiendava konkursi, mistõttu nende esimene ametikoht võib olla üksnes kohtuvaidlusi lahendav kohtunik või prokuröri asetäitja):

- kohtuvaidlusi lahendav kohtunik (*juge*),
- kaitsevaidlusi lahendav kohtunik (*juge des contentieux de la protection*),
- eeluurimiskohtunik (*juge d'instruction*),
- alaealiste kohtu kohtunik (*juge des enfants*),
- karistuste täideviimise eest vastutav kohtunik (*juge de l'application des peines*),
- prokuröri asetäitja (*substitut du procureur de la République*),
- peaprokuröri asetäitja (*substitut placé auprès du procureur général*),
- apellatsioonikohtu esimese esimehe asetäitja (*juge placé auprès du premier président*).

Viimati uuendatud: 19/05/2026

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.